

Provincie Gelderland
Team vergunningverlening
t.a.v. [REDACTED]
Markt 11
6811 Arnhem

Doetinchem, 14 november 2024

Betreft: Aanvullende gegevens recreatieterrein Eibergen
Project: 16637.018

Geachte [REDACTED],

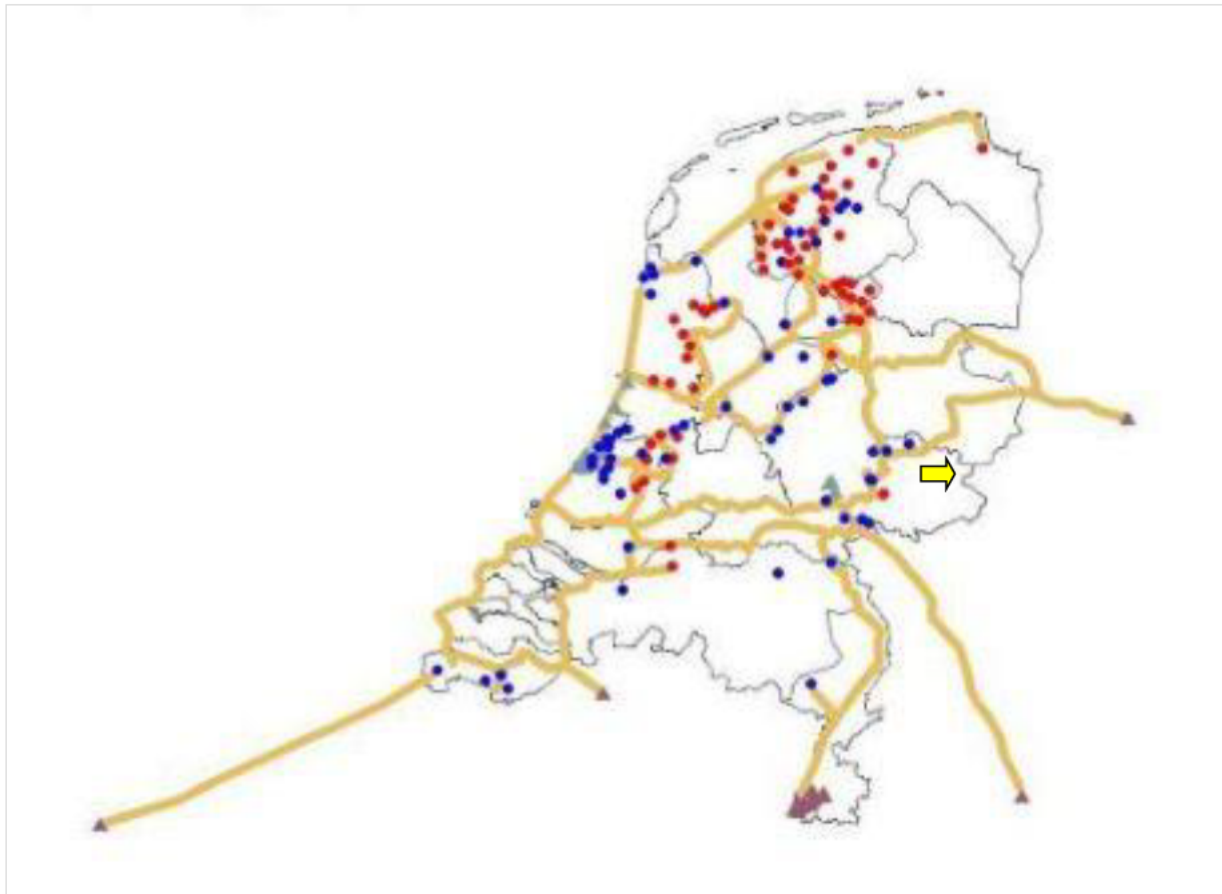
31 oktober 2024 hebben wij vragen van u ontvangen over onze ingediende vergunning flora & fauna. Hieronder in rood onze antwoorden.

Vleermuizen:

Het vleermuisonderzoek voldoet niet aan het vleermuisprotocol (2021) voor onderzoek naar paarverblijfplaatsen van watervleermuis, franjestaart en baardvleermuis. Daarnaast is het onderzoek te kort uitgevoerd voor meervleermuis.

1. Waarom er niet voldaan is aan het vleermuisprotocol voor bovenstaande soorten?

Bij vleermuizen wordt binnen een verspreidingsgebied ook verschillende verblijfplaatsen en functies gebruikt. Onze onderzoeksinspanning heeft te maken met het feit dat de watervleermuis, franjestaart en baardvleermuis balts- en paargedrag vertonen nabij winterverblijven, welke zich niet op de onderzoekslocatie bevinden. Winterverblijven bevinden zich in forten, bunkers en kelders die niet op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. De onderzoekslocatie bevindt zich tevens niet langs een trekroute van de meervleermuis, waarmee baltsgedrag van langstreckende dieren (vrouwtjes) richting winterverblijven in Limburg of mannetjes op weg naar winterverblijven in het duingebied ook redelijkerwijs uitgesloten is (figuur 1). Het zijn soorten waarvan zomer- en kraamverblijven vrijwel uitsluitend in holtes in bomen worden waargenomen, welke op de onderzoekslocatie niet zijn aangetroffen. De watervleermuis is wel degelijk foeragerend waargenomen en dit is dan ook besproken in het ecologisch onderzoek. Hiervoor wordt in een EWP randvoorwaarden opgenomen om verstoring te voorkomen. De enige verblijfplaats die is aangetroffen is van de gewone dwergvleermuis in de boerderij, waarvoor mitigatie en compensatie is voorgesteld.

Figuur 1 Ligging van de onderzoekslocatie (gele pijl) ten opzichte van migratieroutes van de meervleermuis (bron: monitoringsprogramma voor de meervleermuis in zomer- en winterverblijven (2008)).

2. Graag een lichtplan aanleveren.

Dit kan in combinatie met een ecologisch werkprotocol (EWP) worden bijgevoegd aan de vergunning, onder vermelding van het zaaknummer. Ter verduidelijking, het gaat dus puur om het beperken van lichtuitreding van de huisjes aan de noordzijde van de plas.

De tijdelijke mitigatie voor vleermuizen lijken aan bomen gerealiseerd.

3. Waarom deze niet aan bebouwing worden gerealiseerd?

Dit heeft te maken met praktische overwegingen. De bebouwing in bezit van de initiatiefnemer wordt gesloopt en nieuw gebouwd. De overige chalets zijn in particulier bezit. Om tijdelijke mitigatie van 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis te realiseren wordt daarom uitgeweken naar bomen. Door het aanbrengen van 4 tijdelijke vleermuiskasten wordt het tijdelijk verlies van deze verblijfplaats opgevangen.

Kleine marterachtige:

4. Waar zijn de marterboxen en wildcamera's neergezet en waar zijn de waarnemingen gedaan?

In figuur 2 zijn de locaties van de wildcamera's en Mostela's weergegeven, met in de rode cirkels de meeste waarnemingen.

Figuur 2 Locaties van de wildcamera's en Mostela's.

5. Wanneer is het onderzoek uitgevoerd?

In de periode 25 november 2021 – 21 februari 2022 (14 weken) conform de 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' van de zoogdiervereniging (2017).

6. Worden de kasten voor wezel en bunzing in een takkenhoop gerealiseerd?

Ja, dit zal worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol (EWP) en het logboek.

7. Waarom wordt de meest noordelijke voorgestelde locatie voor wezel en bunzing in de tijdelijke situatie niet verstoort door de bouw en gebruik van de huisjes. Indien de onderbouwing onvoldoende is, dient een andere locatie gevonden te worden, mogelijk aan de west kant?

De marterhopen en marterboxen worden op rustige, groene delen van het park geplaatst daar waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Deze locaties worden opgenomen in het EWP en logboek. Een westelijke locatie is ook akkoord, maar de voorgestelde hoek is met de kennis uit het veld ook geschikt.

Figuur 3 Eén van de geplaatste marterboxen.

Figuur 4 Takkenril bij marterkast.

Er verdwijnt een deel van het leefgebied van kleine marterachtige.

8. Graag onderbouwen waarom dit niet essentieel is.

Wanneer het plan (figuur 7 hieronder) naast het habitat van marters (zie figuur 3.15 activiteitenplan) wordt gelegd, wordt duidelijk dat het marterhabitat behouden blijft en dat er bij de ontwikkeling slechts sprake is van 'schampen' van dit habitat. Vandaar dat de ingreep per definitie geen invloed heeft op een essentieel deel van het habitat van de zowel of bunzing. Bij de ingreep wordt exotisch groen gekapt, en wordt er inheems struweel en bomen terug geplant.

Steenmarter:

De steenmarter is waargenomen, maar beschreven dat deze geen verblijfplaatsen heeft binnen het plangebied.

9. Graag een betere onderbouwing aanleveren waarom een verblijfplaats van de steenmarter in het plangebied kan worden uitgesloten?

Steenmarters hebben verblijfplaatsen in hollen en ruimtes in gebouwen. Hier zijn vaak veel sporen te vinden. Er zijn geen sporen zoals latrines, prooiresten en dergelijke aangetroffen. Inderdaad zijn er wel camerabeelden waar aan te zien is dat de steenmarter de onderzoekslocatie bezoekt en weer verlaat. Aangezien de bebouwing (bijvoorbeeld de boerderij) geen geschikte openingen bevatten en de onderzoekslocatie wordt omgeven door enkele boerenerven met schuren en foerageergebied is het aannemelijk dat de steenmarter buiten de planlocatie verblijft. Zeker ook gezien de al aanwezige bunzing en wezel. Verlies van een vaste rust- of voortplantingsplaats is daarmee uitgesloten.

Eekhoorn:

Indien het ecologische werkprotocol al is opgesteld deze graag toevoegen.

Het is bekend dat Eekhoorns voorkomen in het gebied. Er dient voor de bomenkap een controle uitgevoerd naar nieuwe nesten. Bomen met nesten mogen niet gekapt worden. (Verstorings afstand?)vbuiten kwetsbare periode werken?

Dat klopt. Wij hebben onderzoek gedaan naar de eekhoorn en nesten van deze soort aangetroffen aan de oost- en zuidkant van de onderzoekslocatie. Een controle bij bomenkap in het kader van de zorgplicht is in orde en hieromtrent zullen voorwaarden worden beschreven in het ecologisch werkprotocol (EWP).

Reptielen:

10. Waar zijn de matten voor ringslang neergelegd?

Zie figuur 3

Figuur 5 De locaties van reptielenplaten (gele stippen).

11. Wanneer zijn de controles uitgevoerd?

12-04-2022

12-05-2022

18-05-2022

23-05-2022

02-05-2022

12. Waarom is hazelworm uitgesloten?

Vanwege afwezigheid van waarnemingen, geschikt habitat en op basis van verspreidingsgegevens van de NDFF, zie quickscan 16637.001_D4.

13. Waarom zijn levendbarende hagedissen uitgesloten?

Vanwege afwezigheid van waarnemingen, geschikt habitat en op basis van verspreidingsgegevens van de NDFF, zie quickscan 16637.001_D4.

Huismus:

14. In de quickscan wordt alleen het woonhuis benoemd. Is geen andere bebouwing geschikt voor huismus? Indien andere bebouwing ook is onderzocht graag aangeven.

Het receptiegebouwtje en de bijgebouwtjes bij het woonhuis zijn ook geschikt, maar ook daar zijn geen huismusnesten aangetroffen tijdens de twee veldrondes. Op geen van de chalets ten noorden van de recreatieplas zijn huismussen gevonden.

15. Wanneer is het huismus onderzoek uitgevoerd?

De veldbezoeken zijn op 12-04-2022 (17-19C, zonnig, droog) en 12-05-2022 (17-19C zonnig, warm) uitgevoerd, conform het protocol van Bij12.

Overige soorten:

16. Is de steenuil kast buiten het plangebied bezet en zo ja op hoeveel afstand bevindt de kast zich van het plangebied?

Er werd tijdens de veldbezoeken een steenuil gehoord op het erf ten het westen van de onderzoekslocatie. Dat is redelijkerwijs het meest nabije territorium. Er is tijdens geen van de veldbezoeken overdag of 's nachts verdere aanwijzing gevonden van de steenuil op de onderzoekslocatie. Een nestlocatie of territorium binnen de invloedssfeer is dan ook uit te sluiten. Daarnaast blijft de tuin, de woning en de directe omgeving van waar deze nestkast staat geheel behouden (figuur 6).

Figuur 6 Waarneming (roepje) van de steenuil (gele cirkel) en nestkast (gele stip).

17. Waarom is bever uitgesloten?

Gezien de afwezigheid van geschikt habitat (stromend water), plaatsen voor een burcht en waarnemingen uit de NDFF. De bever komt bijvoorbeeld langs de Berkel voor (2km richting het noorden).

18. Waarom worden alle beschermde amfibieën uitgesloten (rugstreeppad, poelkikker, heikikker)?

Vanwege afwezigheid van waarnemingen, geschikt habitat en op basis van verspreidingsgegevens van de NDFF, zie quickscan 16637.001_D4.

19. Zitten er vissen in het water?

Ja, er werden veel karpers gevangen bij sportvisserij (persoonlijke waarneming). Het water wordt niet echter niet beïnvloed door de ingreep.

Vegetatie:

Er zijn twee soorten spechten waargenomen. Bomen met gaten zijn uitgesloten.

20. Hoe kan dat?

De aanwezigheid van een specht duidt niet per sé op een nest van een specht. De bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op gaten en nesten en deze zijn niet aangetroffen. Het bestaat voornamelijk uit vrij jonge zomereik en sparren. Ter aanvulling: het overgrote deel van het bosperceel blijft geheel behouden. Bomenkap vindt enkel ten noorden van de plas plaats om ruimte te maken voor chalets of als onderdeel van dunning van bos.

1. Het ongeschikt maken met Tupoleum is niet wetenschappelijk bewezen voor bunzing en wezel en kan niet worden ingezet voor de vergunningaanvraag. Het ongeschikt maken dient te gebeuren met het in 2 fases maaien van het gras, waarbij er in één richting wordt gewerkt. Ruige bosschages met bomen kunnen ongeschikt gemaakt worden door te kappen en later pas de stobben/stammen te verwijderen. De exacte werkwijze wordt opgenomen in de vergunning.

De inzet van Tupoleum is bedoeld in het kader van de zorgplicht, als aanvulling om beschermde (marters) en algemene zoogdieren (egel, konijn) het plangebied te laten verlaten zoals dit ook wordt toegepast in het verjagen van steenmarters of plaagdieren. Deze methodes zijn nooit wetenschappelijk onderzocht, zo ook niet het maaien van gras in één richting. Door Econsultancy wordt gezocht naar effectieve maatregelen in het veld in het kader van de zorgplicht. Akkoord om de bovengenoemde werkwijze op te nemen in de vergunning.

2. De permanente kasten voor vleermuizen voldoen niet aan de eisen van Bij12. De uni-nestkast| vleermuis mag slechts voor 25% van de benodigde kasten worden ingezet inclusief monitoring en 3 inmetselekasten te realiseren die voldoen aan de eisen van Bij12 of er kan ook gekozen worden om 4 inmetselekasten te realiseren die voldoen aan de eisen van Bij12.

Graag kiezen voor 4 inmetselekasten conform BIJ12. Het is niet realistisch om slechts 1 UNI kast te monitoren.

Het uitsluiten van waterspitsmuis op basis van E-DNA alleen mag niet, echter de combinatie van vallen en het camera onderzoek naar kleine marterachtige waarschijnlijk voldoende uitgesloten.

1. Hoe vaak zijn de vallen gecontroleerd en wanneer (graag datum + tijd specificeren)?
Er is een combinatie van camera-onderzoek, bemonstering van eDNA en onderzoek met inlooppvallen uitgevoerd. Dit is redelijkerwijs voldoende onderzoeksinspanning voor de genoemde soorten. Het onderzoek met inlooppvallen is in de periode 29 augustus– 1 september 2022 uitgevoerd, waarbij steeds 's ochtends (na zonsopkomst) en 's avonds (zonsondergang) is gecontroleerd. Het eDNA is op 30 augustus verzameld. Dat maakt dus 4 meetmomenten + het monstern van eDNA.
2. Welke lokmiddelen zijn er gebruikt in de vallen?
Meelwormen (eiwit), appel (vocht, energie) en hooi (beschutting).
3. Welke lokmiddelen zijn er gebruikt bij het marteronderzoek?
Geen. Econsultancy gebruikt doorgaans geen lokmiddelen om natuurlijke omstandigheden niet onnodig te verstoren. Het onderzoek is uitgevoerd conform de werkwijze 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' van de zoogdiervereniging (2017).

Wij vertrouwen erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd en wachten het besluit af.

Met vriendelijke groeten,
Econsultancy

Projectleider Ecologie

Kwaliteitscontrole